

Posudek k bakalářské práci **Pojem sociální hřích v textech teologie osvobození a dokumentech magisteria**

UK ETF, obor Pastorační a sociální práce, červen 2016

Autorka: Mgr. Anna Gabrielová

Vedoucí práce: Petr Jandajsek, Th.D.

Počet stran: 51

Cílem bakalářské práce Anny Gabrielové je „popsat a porovnat různé koncepty sociálního hříchu ve vybraných textech teologie osvobození a dokumentech magisteria, pojmenovat společné rysy i rozdíly“ (s. 8). Cíl práce není přehnaně ambiciózní, ale přesto přináší jedinečné a nové uchopení vybraného teologického tématu. Zvolené téma je z hlediska oboru Pastorační a sociální práce vhodné, jak je zřejmé nejen, ale zejména, ze čtvrté kapitoly a závěru. Metoda práce je zřetelně popsána a pro zkoumání daného tématu je zvolena adekvátně.

Práce je strukturována srozumitelně a přehledně. První kapitola přináší pojetí sociálního hříchu u pěti teologů osvobození. Druhá kapitola traktuje totéž téma v dokumentech magisteria. Třetí kapitola zkoumá překryv mezi sociálním a dědičným hříchem. Čtvrtá kapitola je souborem úvah, jimiž autorka zasazuje sociální hřích do našeho kontextu. V závěru je téma sociálního hříchu explicitně vztažené k některým přístupům v sociální práci.

Zásadní přínos práce vidím v kapitole první. Je sice možné polemizovat s některými soudy autorky, zejména s její kritikou Gutiérreze a do jisté míry i Sobrina, stejně jako s jejím využitím sekundární literatury (Opatrný, Novak), nelze jí ale upřít snahu o vyvážené čtení studovaných textů. Bylo pro mě velmi zajímavé sledovat škálu pohledů na sociální hřích u různých autorů, které autorka představuje a srovnává. V exkurzu do sociální nauky církve autorka přesvědčivě ukazuje, že sociální rozměr hříchu byl přítomen v dokumentech magisteria již od 19. století, třebaže se s ním pracovalo jinak, než v teologii osvobození. Prezentace environmentálního hříchu jako typu sociálního hříchu v návaznosti na encykliku *Laudato si* papeže Františka je vhodnou aktualizací tématu.

Několik drobných výhrad by bylo možné vznést. V češtině obvykle hovoříme o papežských exhortacích, nikoli adhortacích (*adhortatio apostolica*, srov. s. 32). *Peccatum originale* by bylo přesnější přeložit jako prvotní, nikoli dědičný hřích (s. 37). Ve čtvrté kapitole (s. 44) píše autorka o bližních: s ohledem na kontext by snad bylo vhodnější na tomto místě využít lukášovské „stávání se bližním“ (srov. Lk 10), resp. to, že se jimi mnohdy nestáváme.

Práce je psaná kultivovaným jazykem a slohem. Autorka správně cituje zdroje a odkazuje na ně. Seznam použité literatury – prakticky výhradně cizojazyčné – je více než dostačující pro danou úroveň kvalifikační práce.

Celkově soudím, že autorka prokázala schopnost zpracovat samostatné pojednání na vybrané téma za použití více zdrojů. Proto doporučuji práci k obhajobě a navrhuji hodnotit za A – výtečně. Pokud by ve svém výzkumu mohla pokračovat v nějaké navazující práci, považoval bych to za velmi přínosné.

Otázky k obhajobě:

- 1) Na s. 40 uvádíte, že vykořenění hříchu se nedosáhne politickou akcí, ale Boží milostí. S jakým pojetím milosti zde pracujete? Šlo by uvažovat také o polickém rozměru milosti?
- 2) Jaký význam – pokud vůbec nějaký – je možné vidět v tom, že magisterium se věnuje sociálnímu hříchu v rámci sociální etiky, zatímco teologové osvobození obvykle v rámci systematické teologie?

Petr Jandejsek
10. června 2016